

slaget handler kun om administrationen af de penge, vi får tilbage, og den skal selvfølgelig være i orden efter EU's regler osv., og det støtter vi.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Frihed 2000 er imod alle de forskellige struktur-fonde, fordi de faktiske forhold er, at de penge, der kommer derfra, går op i administration, og det også er penge, som skatteborgerne i Danmark selv har betalt til EU.

Men det er nu ikke det, dette lovforslag drejer sig om. Hvis man læser lovforslaget, sker det jo ingen ændring af den konstellation, der er stillet op. Som jeg læser det, er det alene et spørgsmål om kontrollen med de forskellige projekter. Kontrollen bliver nu overført til Danmark i stedet for, at det er EU, der har kontrollen, og det ser vi kun med tilfredshed på, så derfor vil vi støtte forslaget.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Arbejdsministeren. (Ophold). Jeg ved ikke, om jeg må forstyrre arbejdsministeren, men jeg vil gerne.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil gerne beklage over for Folketingets formand, at jeg et øjeblik var optaget af at diskutere enkeltelementer i det fremsatte lovforslag.

Jeg takker for de bemærkninger, der er faldet, og vil sørge for, at der under udvalgsarbejdet bliver bidraget fra vores side til at få analyseret bl.a. spørgsmålet om nødvendigheden af en retskendelse i forbindelse med kontrol af forskellige projekter.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om fremsættelse af lovforslag til sikring af etnisk ligestilling på det danske arbejdsmarked.

Af Ole Sohn (SF) m.fl.

(Fremsat 25/1 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Forslaget er i det væsentligste en genfremsættelse af B 108 fra samlingen 1998-99, og jeg skal derfor i videst muligt omfang henvise til, hvad jeg sagde for knap 1 år siden, da vi sidst havde anledning til at diskutere spørgsmålet.

Punkt 1, som forslagsstillerne tager op, er en ændring af forskelsbehandlingsloven, i særlig grad spørgsmålet om ændring af gældende lovgivning. Her er der efter regeringens opfattelse for øjeblikket ikke nogen forhold, der giver anledning til at ændre lovgivningen. Det andet punkt, pålæg om at udarbejde en etnisk personalepolitik, har jeg følgende bemærkninger til:

Regeringen finder principielt, at bortset fra loven om forbud mod forskelsbehandling bør regler, der regulerer forhold om etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet, være forankret i aftaler og overenskomster i stedet for i lovgivning. Der er rent faktisk iværksat og iværksættes fortsat en række initiativer på det offentlige arbejdsmarked til fremme af etnisk ligestilling, og faktisk synes jeg, at regeringen er rigtig godt på vej med sine seneste initiativer.

Blandt initiativerne på det statslige arbejdsmarked kan nævnes en undersøgelse iværksat af Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg i foråret 1999 om etnisk ligestilling og integration af etniske minoriteter. På baggrund af undersøgelsen har Finansministeriet og CFU, som det hedder i daglig tale, formuleret en handlingsplan, som blev offentliggjort i december sidste år.

Omdrejningspunkterne i handlingsplanen er iværksættelse af en kampagne, hvor Finansministeriet koordinerer og rådgiver styrelser og ministerier om øget ansættelse og fastholdelse af etniske minoriteter. Der er en refusionsordning for ministerier og styrelser på op til 10.000 kr. pr. person for omkostninger til jobrelateret

danskundervisning for etniske minoriteter, og der er forpligtende fællesaktiviteter mellem parterne, der skal hjælpe samarbejdsudvalgene med at udarbejde personalepolitiske initiativer på den enkelte arbejdsplads.

De to parter på det statslige område er ved at udmønte handlingsplanen, der forventes at skabe en væsentlig forbedret personalepolitisk og en forøget holdningsbearbejdende indsats på de statslige arbejdspladser. I amter og kommuner er der tilsvarende taget initiativer for at fremme en øget personalepolitisk indsats.

Det tredje punkt, forslagsstillerne tager op, er en styrket indsats i arbejdsmarkedsrådene. For så vidt angår opfordringen til at forpligte rådene til mere grundigt at overvåge den arbejdsmarkedspolitiske indsats, kan jeg oplyse, at der i Arbejdsministeriet foregår en meget omfattende og bredspektret indsats for at fremme etnisk ligestilling og for at integrere etniske minoriteter på arbejdsmarkedet. Det er som bekendt de regionale arbejdsmarkedsråd, der inden for rammerne af lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik såvel prioriterer som dimensionerer arbejdsmarkedsindsatsen, herunder hvilke målgrupper som skal være omfattet af en tidlig, fleksibel indsats.

De fleste regionale råd har fastsat retningslinjer og har vedtaget prioriteringer for regionens indsats for at integrere etniske minoriteter på arbejdsmarkedet, ligesom de fleste råd har prioriteret etniske minoriteter til en tidlig, fleksibel aktiveringsindsats. Der er via satsreguleringspuljen afsat midler til en forstærket indsats på området. Hovedparten af midlerne er lagt ud til AF-systemet, og arbejdsmarkedsrådene er forpligtet til én gang årligt at fastsætte, hvordan man skal anvende disse midler. Der foregår således allerede en lang række initiativer for at fremme integrationen, som forslagsstillerne sætter fokus på, og initiativerne er beskrevet i min redegørelse til Folketinget fra maj sidste år.

Men vi iværksætter nu yderligere en række nye initiativer. For det første igangsætter vi et 3-årigt forsøg med en tovholderfunktion for ledige blandt etniske minoriteter. Tovholderordningen indebærer, at der kan gives tilskud til en tovholder eller en brobygger på virksomheden. Tovholderen skal stå for introduktionen og skal kunne gribe ind og løse eventuelle konkrete problemer, så den ledige falder til i virksomheden. Dernæst er der fra Arbejdsmarkedsstyrelsens side igangsat et forsøg med en mentorordning i samarbejde med Ingeniørforbundet i

Danmark, og denne mentorordning svarer på flere måder til tovholderordningen.

Men mange etniske minoriteter har også uformelle eller ikke godkendte kompetencer, som ikke i tilstrækkeligt omfang inddrages i forbindelse med formidlings- og aktiveringsindsatsen. Derfor gennemfører vi nu et forsøg med en bedre kompetenceudnyttelse af ledige udlændinge, som er tilmeldt arbejdsformidlingen. Initiativet vil forbedre mulighederne for at opgøre, hvem der umiddelbart vil kunne formidles til et job, og hvem der vil have behov for uddannelse. Samtidig vil det være muligt at af-dække, om udbudet af uddannelser er tilstrækkeligt, både med hensyn til indhold og til kapacitet.

Men der er også behov for, at arbejdsmarkedets parter som sådan inddrages og får et større medansvar i indsatsen for at integrere personer med en anden etnisk baggrund end dansk på arbejdsmarkedet. Det er baggrunden for, at vi i november nedsatte et partsudvalg om integration. Udvalget kom med en række forslag og initiativer, der kan bidrage til at forbedre beskæftigelsen og integrationen på det danske arbejdsmarked, herunder initiativer rettet specifikt mod at tilvejebringe mere viden om integration af flygtninge og indvandrere, bl.a. om de positive effekter af integrationen og analyser af positive integrationsforløb.

Lad mig blot nævne nogle få eksempler. For at følge og tilvejebringe dokumentation for den faktiske udvikling foreslår udvalget bl.a., at der en gang om året foretages en grundig, landsdækkende analyse af de etniske minoriteters arbejdsmarkedsplacering. Udvalget foreslår endvidere, at der igangsættes forskning, der belyser, hvorledes der kan skabes gunstige betingelser for integration af indvandrere og flygtninge på virksomhederne. Det skal desuden undersøges, hvordan der kan skabes attraktive faglige arbejdsmiljøer for flygtninge og indvandrere for at tiltrække kompetencer, og herudover foreslås erhvervsøkonomisk forskning på virksomhedsniveau, der kan belyse de virksomhedsøkonomiske konsekvenser af at integrere flygtninge og indvandrere i virksomhederne. Forslagene fra partsudvalget indgår i regeringens videre arbejde med integration, bl.a. i det integrationsudvalg, som statsministeren nedsatte i efteråret 1999, og hvis arbejde mundede ud i den samlede handlingsplan for integration, som blev præsenteret i går.

Der foregår således en hel del for at fremme integrationen af etniske minoriteter på arbejdsmarkedet, og i lyset af de mange initiativer finder jeg ikke, at der er behov for yderligere centrale initiativer. Jeg vil stiltfærdigt, men venligt sige, at jeg mener faktisk, at regeringens initiativer og ikke mindst initiativet med præsentationen af handlingsplanen i går på mange måder overhaler forslagsstillernes intentioner, såvel venstre som højre om.

Om etnisk ligestilling i kontrakter med det offentlige vil jeg sige, at som et led i finanslovaftalen for 1999 blev der i Erhvervsministeriet nedsat et udvalg, der skulle undersøge mulighederne for at anvende sociale klausuler i forbindelse med offentlige udbud med henblik på at skabe flere job på særlige vilkår. Udvalget skulle endvidere komme med forslag til, hvordan klausuler om etnisk ligestilling kan anvendes ved udbud, og der blev nedsat en følgegruppe til udvalget med deltagelse af repræsentanter for Rådet for Etniske Minoriteter, Nævnet for Etnisk Ligestilling og Dokumentations- & Rådgivningscentret om Racediskrimination.

Udvalget har den 20. januar afgivet sin rapport, hvoraf det fremgår, at aftalevilkår om etnisk ligestilling kan udformes på flere forskellige måder og kan variere fra betingelser om afgivelse af hensigtserklæringer til mere direkte bindende forpligtelser for virksomhederne. Udvalget kan pege på følgende eksempler på aftalevilkår om fremme af etnisk ligestilling, idet det dog skal understreges, at mange andre versioner er tænkelige:

»Vilkår om, at tilbudsgivere i forbindelse med afgivelse af tilbud skal tilkendegive, at virksomheden i forbindelse med udførelsen af den konkrete opgave har eller vil indføre en politik, evt. en skriftligt formuleret politik, med henblik på ligestilling af personer med forskellig etnisk oprindelse i forbindelse med ansættelse, afskedigelse, forflyttelse, uddannelse, fremmelse eller med hensyn til løn- og arbejdsvilkår. Det vil være naturligt, at ordregiveren selv har en skriftligt formuleret personalepolitik, hvis der skal stilles krav til leverandøren om at have en sådan.«

Som det fremgår af rapporten, er der således allerede med det nuværende retsgrundlag mulighed for at stille krav om etnisk ligestilling i forbindelse med det offentlige udbud.

Etnisk ligestilling og diskrimination af personer med en anden etnisk baggrund end dansk

har i den seneste tid haft det danske samfunds store bevågenhed. Beslutningsforslaget er et glimrende eksempel herpå.

Jeg mener imidlertid, at mit indlæg dokumenterer, at vi i regeringen med den række initiativer, der er iværksat på området, er opmærksomme på, at der kræves en særlig indsats. De initiativer, der allerede er iværksat, skal have lov til at virke, før regeringen kan tilslutte sig nye forslag. Det ville være direkte uhenigtsmæssigt at gribe ind i den proces, der nu er i gang, på den måde, der er lagt op til i beslutningsforslaget, og regeringen kan derfor ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Starten på ministerens tale var egentlig efter min opfattelse god, idet man afviste beslutningsforslaget, som jo er et forslag, der i bund og grund går ud på en forskelsbehandling.

Det, der så bekymrer mig lidt, og som fik mig herop, er, at ministeren til sidst talte om, at med det, regeringen lagde på bordet i går, nemlig kataloget »Bedre integration – en samlet handlingsplan«, mener man faktisk, at man har overhalet beslutningsforslaget. Det vil sige, at ministeren erkender heroppe fra talerstolen, at man ønsker denne forskelsbehandling med hensyn til at komme ind på arbejdsmarkedet.

Jeg vil også gøre ministeren bekendt med bl.a. tv i går, hvor en person, som i øvrigt havde en anden etnisk baggrund, udtalte, at han ingen problemer havde haft med at komme ind på arbejdsmarkedet. Det, det i bund og grund handlede om, var, at man levede sig ind i kulturen og på forhånd ønskede at tilpasse sig samfundet og lære det danske sprog. Det var nok, og han havde et fremragende arbejde.

Det er bekymrende, at regeringen mener, at den overhaler beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Det ville være synd at sige, at det kommer bag på mig, at Dansk Folkeparti benytter lejligheden til at polemisere på baggrund af de ganske fornuftige intentioner, der ligger i det beslutningsforslag, forslagsstillerne har fremsat.

Det fremgik klart og tydeligt af mit indlæg, at vi i høj grad sympatiserer med forslagsstillerens intentioner, men i virkeligheden mener, at beslutningsforslaget er blevet overhalet af virkelighedens udvikling. Jeg understregede, at

regeringens initiativer har overhalet forslagsstillernes forskellige forslag.

Det, der er grund til at tage afstand fra, er Dansk Folkepartis syn på en særlig indsats for at få integreret disse mennesker på det danske arbejdsmarked, som er en af de mest effektive måder til at integrere indvandrere og flygtninge og deres efterkommere i det danske samfund. Der er ikke tale om en forskelsbehandling i forhold til andre her i landet; der er tale om, at vi giver disse mennesker et bedre startgrundlag for at komme ind på arbejdsmarkedet og tage del i samfundslivet i det hele taget.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Når ministeren siger, at der ikke er tale om en forskelsbehandling, kommer det bag på mig, for ifølge det, som regeringen lagde frem i går, ønsker man at fremme private arbejdsgivers interesse i at ansætte ledige med en anden etnisk baggrund, og ud fra det princip giver man dem altså et tilskud på mellem 10 og 30 kr. i timen, tror jeg det er, for at ansætte en tovholder, som kan hjælpe de folk ind på arbejdsmarkedet.

Er det ikke kvalifikationer, der skal være afgørende for, om man får arbejdskraft i dag? Det er det åbenbart ikke efter regeringens opfattelse. Der er nogle bestemte grupper, der skal hjælpes ind på arbejdsmarkedet og oven i købet med tilskud, og så kan andre danske, som står uden et arbejde, bare sidde og se på.

(Kort bemærkning).

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Det er muligt, at ordføreren for Dansk Folkeparti ikke følger arbejdsmarkedslovgivningen så tæt, som hr. Mogens Andreasen gør. Hvis han gjorde det, ville han vide, at der med hensyn til en række forskellige grupper på arbejdsmarkedet er forskellige støttevilkår i en overgangsperiode for at fremme en bestemt udvikling.

Den udvikling, vi gerne vil have fremmet for indvandrere og flygtninge og deres efterkommere, er, at deres deltagelse på arbejdsmarkedet, deres erhvervsfrekvens, skal bringes på omgangshøjde med erhvervsfrekvensen for alle andre, så disse grupper på samme måde som alle øvrige kan få del i både de rettigheder og de pligter, der knytter sig til at opholde sig her i landet, og desuden yde en indsats på arbejdsmarkedet.

Vi kan konstatere, at der er nogle holdningsmæssige barrierer på en række virksomheder. Og ved hjælp af nogle støttemuligheder i en overgangsperiode giver vi mulighed for, at parterne kan se hinanden an, og det viser sig både i de isbryderordninger, vi har lavet for højtuddannede etniske minoriteter, og andre isbryderordninger for helt andre grupper, at det har en ganske stor effekt. Der er tale om særdeles fornuftige løsninger.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu synes jeg ikke, at ministerens skal indtage en – nej, jeg vil ikke bruge det ord, men så en bestemt holdning til, hvem ministeren mener er mest inde i tingene. Jeg fremfører blot, at vores holdning er, at det er en forskelsbehandling. Vi er bekendt med, at der er andre tiltag på arbejdsmarkedet, som måske kan minde om dette her, men jeg tror mere, det bunder i, at regeringen kan se, også via meningsmålingerne, at den har haft et problem.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Socialdemokratiet er enig i, at integration på arbejdsmarkedet er vejen frem for at løse en række sociale og kulturelle problemer med tilknytning til etniske minoriteter.

Vi mener i lighed med forslagsstillerne, at der er gjort en del for ligestillingen mellem kønne, og vi er også enige i, at der kan gøres mere, men man er dog nået et godt stykke af vejen.

Der kunne trækkes lange rækker af eksempler frem med personer, der på grund af en anden etnisk baggrund ikke har kunnet få arbejde. Det kan godt være, man kan finde et enkelt eksempel på det modsatte, men der kan trækkes striber af eksempler frem, hvor unge og ældre med en anden etnisk baggrund end dansk ikke har kunnet få arbejde, og gennem den seneste tid har medierne fremvist utallige eksempler herpå.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at disse grupper af etniske minoriteter er kraftigt overrepræsenterede i ledighedsstatistikken. Unge mennesker sender stakkevis af ansøgninger, og reelt er det kun deres efternavn, der diskvalificerer dem. Her er det Socialdemokratiets opfattelse i lighed med forslagsstillernes, at det offentlige har en vigtig opgave og rolle, når disse problemer skal løses. Det offentlige skal gå forrest i indsatsen for at bekæmpe enhver form for diskrimination på arbejdsmarkedet, men regler,

der regulerer forhold om etnisk ligestilling, bør sikres via aftaler og overenskomster i stedet for ved lovgivning.

Regeringen har igangsat en række initiativer, som ministeren lige har gennemgået. De har alle til formål at sikre etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet, og derudover har regeringen på baggrund af sit interne integrationsudvalgs arbejde netop fremlagt en samlet handlingsplan for integration i det danske samfund.

Vi mener i Socialdemokratiet, at der med handlingsplanen for bedre integration er sat et væld af initiativer i gang, som vi gerne vil se virkningen af, før der sættes flere projekter i gang. Vi kan derfor ikke støtte dette forslag, men vil imødesee regeringens initiativer og i øvrigt hilse holdningen hos forslagsstillerne velkommen. Vi tror, at regeringens forslag vil vise sig at være holdbare.

Rikke Hvilshøj (V):

Intentionerne i dette beslutningsforslag er det sådan set meget svært at være uenig i. Venstre ønsker også en succesfuld integration af borgere med en anden etnisk baggrund, og vi tager også afstand fra diskrimination af borgere på grund af deres etniske baggrund. Venstre har derfor også en politik om, at folk skal stilles lige uanset køn, alder, religion og etnisk baggrund.

Men midlerne til at nå målet, når vi taler etnisk ligestilling, kan være mange, og Venstre er ikke enig i de midler, SF med dette beslutningsforslag mener er vejen til at opnå denne etniske ligestilling. Venstre mener ikke, at det er et rigtig middel at tvinge og at stille krav om at udarbejde politikker. Risikoen er blot, når vi taler om den enkelte virksomhed, at det vil skabe A- og B-medarbejdere på disse virksomheder.

Vi støtter – og jeg kan forstå, at det gør Socialdemokratiet også – at der bliver taget alle disse frivillige initiativer, som der allerede findes en lang række af. Jeg kan også forstå, at i forbindelse med Partsudvalgets arbejde om integration har LO og DA netop forpligtet hinanden til at tage fat i dette spørgsmål.

Dér, hvor vi politikere har en rolle i dette arbejde, er i forbindelse med de konkrete barrierer, der kan opstå. Partsudvalget om integration har i sin rapport fremdraget et eksempel på, at med hensyn til støtte er der nogle barrierer, hvis man har en uddannelse på over 10 år med sig fra hjemlandet, for så kan man ikke få støtte til danskundervisningen. Et andet eksempel er spørgsmålet om meritoverførsel af uddannelser,

hvor vi i Danmark ikke er tilstrækkelig fleksible med hensyn til konkret at vurdere de uddannelser, de pågældende kommer med, og om vort eget uddannelsessystem måske er fleksibelt nok til at give mulighed for at supplere med nogle enkelte fag, hvis vi mener, det er nødvendigt.

Vi mener også, at der skal sættes ind med en styrket danskundervisning for at styrke disse menneskers faglige kvalifikationer. Sproget er alfa og omega, og det nytter ikke noget, at virksomhederne skal lave politikker om etnisk ligestilling, hvis disse borgere ikke har kvalifikationerne.

Endelig er der også problemer med de økonomiske incitamenter og den struktur i det danske samfund, der gør, at det for mange ikke kan betale sig at arbejde. Det er også en barriere for at få integreret folk med en anden etnisk baggrund på det danske arbejdsmarked.

Venstre kan altså ikke støtte beslutningsforslaget, ikke fordi vi er uenige om målet, men fordi vi er uenige om midlerne.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti har vi et mindst lige så stort ønske om integration af etniske minoriteter på såvel det offentlige som det private arbejdsmarked i Danmark som de fleste andre partier i Folketinget. Dels er der brug for arbejdskraften, dels vil en manglende integration i længden give nogle helt uholdbare sociale problemer, som det vil vise sig meget svært for samfundet at håndtere.

Og hvad kan vi så gøre ved det? Ja, det kan lyde trivielt og kedeligt, men en holdningsændring i virksomhederne blandt såvel arbejdsgivere som lønmodtagere er den første forudsætning for, at integrationen kan lykkes. Man kan komme med mange spektakulære ideer og forslag til at springe over, hvor gærdet tilsyneladende er lavest, men uden at komme ud af stedet. Det helt fundamentale er holdningen til ansættelse af personer, der måske har en anden hudfarve eller et i danske ører mærkeligt navn. Uden en holdningsændring går det ikke, men kan holdningen ændres, vil opgaven blive løst helt af sig selv.

Desværre kan man frygte, at sådan som udlændingedebatten i Danmark kører i øjeblikket, vil holdningerne ændres i den gale retning. Der bliver snakket for meget og for primitivt, men til gengæld bliver der løst for få reelle problemer, og forslag af den karakter, som SF her stil-

ler, kan sagtens – selv om det naturligvis ikke er intentionen – gøre ondt værre.

Når SF forslår at gennemføre lovgivning om etnisk ligestilling og i den forbindelse tage udgangspunkt i lovgivningen om ligestilling mellem mænd og kvinder, er det sikkert med det formål at ændre bevisbyrdereglerne, så der i realiteten bliver tale om positiv særbehandling af de etniske minoriteter, men i den nuværende situation vil gennemførelse af noget sådant være lige så farligt som at hælde benzin på et bål, og det vil i øvrigt også være mindre rimeligt over for den danske arbejdskraft. Så har vi mere sympati for forslaget om at pålægge det offentlige at udarbejde en politik for etnisk ligestilling. Tørre tal viser, at ansættelse af etniske minoriteter i det offentlige halter langt bagefter, og her kan stat, amter og kommuner sagtens gøre mere, end man gør i øjeblikket.

Vi har heller ikke noget at indvende imod, at arbejdsmarkedsrådene optrapper indsatsen, tværtimod. Derimod vil vi advare imod indførelse af noget, som man kunne kalde etniske klausuler for virksomheder, der handler med det offentlige. Virkningen vil også her være en slags positiv særbehandling, som vi må advare imod.

Vi kan støtte SF's intentioner, og der er også et par af ideerne, vi godt vil medvirke til at fremme, men forslaget som helhed kan vi ikke støtte.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det er sådan set ikke, fordi jeg er voldsomt uenig i hr. Knud Erik Kirkegaards indlæg, men det blev nævnt i en passus i indlægget, at der ofte bliver talt for primitivt om dette emne i forbindelse med integration på arbejdsmarkedet. Jeg kunne godt lide, hvis hr. Knud Erik Kirkegaard kunne løfte sløret lidt for, hvad han mener med, at der ofte bliver talt for primitivt om dette område.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Så vidt jeg husker, ønsker hr. Lars Kramer Mikkelsen selv eksempler på primitiv argumentation om udlændingspørgsmål, og så kan hr. Lars Kramer Mikkelsen blot lytte til nogle af Folketingets debatter om udlændingspørgsmål. Her vil der være eksempler nok.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, jeg tror egentlig godt, jeg ved, hvor det bærer henad, og i hvilken retning hr. Knud Erik Kirkegaard gerne vil gå. Nu kan det godt være, det skyldes, at jeg er langsomt opfattende, men jeg synes, det ville være rart også at høre hr. Knud Erik Kirkegaard sige, hvad det er for nogle holdninger, man egentlig mener der er problemet, og som måske i virkeligheden er lidt billige. Kunne vi ikke godt få det eksemplificeret her fra talerstolen?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nej, for jeg har ingen intention om at starte en ny udlændingedeбат i dag.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg skal sige, at positive overraskelser er jo gode, hvis de virkelig er overraskelser, for så er det jo noget, der kommer bag på én.

Men jeg må så sige om dette beslutningsforslag, at i Dansk Folkeparti er vi ikke blevet overraskede. Vi kan ikke støtte det. Vi mener, at SF har en forkærlighed for, at der skal indføres særlovgivning for bestemte grupper af ledige, og vi ønsker ikke at medvirke til, at virksomheder i Danmark tvinges til at ansætte etniske minoriteter, som ikke er besiddelse af de kvalifikationer, virksomhederne efterspørger.

Jeg var før lidt inde på, at i bund og grund mener vi, at det skal være kvalifikationer alene, der er afgørende for, om man får et arbejde, og den holdning vil vi blive ved med at have. Den har vi i dag, og den vil vi også have i fremtiden. Jeg tror ikke, der er nogen, der kan anfægte, at der ikke er noget forgjort i at have den holdning på det punkt.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Socialdemokratiet har tilkendegivet, at vi ud fra helt andre synspunkter ikke kan støtte selve beslutningsforslaget, men intentionerne i det.

Jeg kunne ærlig talt godt tænke mig at vide, hvor i forslaget hr. Christian H. Hansen kan læse noget om, at man skal ansætte folk, som ikke har kvalifikationer i orden. Det kan jeg ikke læse nogen som helst steder. Men det vil selvfølgelig altid være hovedtemaet i diskussionen, i integrationsdebatten, at Socialdemokratiet ønsker integration af indvandrere på

det danske arbejdsmarked, men Dansk Folkeparti ønsker det ikke.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen, at det, jeg fremførte, var jo et synspunkt ud fra det, som vi mener det her drejer sig om. Og uanset at hr. Lars Kramer Mikkelsen også for lidt siden forsøgte at få en langvarig debat i gang, skal jeg bare gøre opmærksom på, at vi stadig mener, at det er kvalifikationerne, som skal afgøre, om man kan få et arbejde, og ikke noget andet.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen nu kan jeg forstå, at hr. Christian H. Hansen mener, at det måske i virkeligheden var Dansk Folkeparti, hr. Knud Erik Kirkegaard sigtede til lige før. Det var lidt svært for mig at forstå, om det var det, der var problemet.

Jeg vil godt fastholde, at der i denne sag er tale om integration af mennesker på det danske arbejdsmarked, og her står Socialdemokratiet for at stille krav om dansk kundskaber og arbejde, fordi det er den bedste måde at integrere folk på i det danske samfund. Men det, der undrer mig, er, at vi i disse debatter altid hører Dansk Folkeparti udtale sig om problemer med indvandrere, men aldrig hører, hvad man vil gøre ved dem.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen, at hans første betragtninger nok er aldeles forkerte. Og så må jeg sige, at hvis man kommer her til landet og løber ind i, hvordan vi har det herhjemme, og møder den danske kultur, det danske sprog osv. og virkelig er interesseret i at blive integreret, ja, så bliver man det, og så får man også et arbejde. Det er den måde, vi ønsker det skal foregå på.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, men nu er det jo bare sådan, at der – som jeg også nævnte i mit tidligere indlæg – findes stribevis af eksempler på, at uanset hvor velintegreret man er i det danske samfund, uanset hvor veluddannet man er, uanset hvor godt dansk man taler, og uanset hvilken uddannelse man har, har man svært ved at få et arbejde,

fordi man har et forkert efternavn, og det gælder for så vidt for både unge og ældre. Derfor er det noget sludder at stå her og sige, at hvis man bare lever op til den danske kultur, kan man også få arbejde. Det er jo bevist, at man ikke kan.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Nu er det jo sådan, som også arbejdsministeren tidligere har været inde på, at der findes en lang række støtteordninger, særordninger, tilskudsordninger osv. på arbejdsmarkedet, og for de flestes vedkommende har de den målsætning at understøtte den proces, at folk – uanset hvem det måtte være – som er stødt ud af arbejdsmarkedet, skal kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Hr. Christian H. Hansen siger her, at hvis man har en interesse i at vende tilbage, kan man også gøre det. Betyder det, at Dansk Folkeparti har præcis det samme syn, hvis vi kigger bredt på alle de befolkningsgrupper, der er stødt ud af arbejdsmarkedet?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Først må jeg sige til hr. Lars Kramer Mikkelsen, at der findes også masser af strålende eksempler på det modsatte, måske endda lige så mange.

Til hr. Poul Erik Dyrland vil jeg sige, at det forholder sig sådan, at det ønsker vi ikke, og det var heller ikke det, jeg nævnte heroppefra. Jeg sagde, at hvis man kommer her til landet og ønsker at være her og ønsker at få arbejde, ja, så vil det også lykkes, hvis man deltager aktivt i, hvordan samfundet fungerer. Det findes der eksempler på, så det er bare et spørgsmål om, at de eksempler bliver endnu flere.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jamen vi er jo i den situation, at vi har mange mennesker og gennem årene har haft mange mennesker, som altid har været her i landet, og hvis forfædre, deres forfædre og deres forfædre igen har haft præcis det samme ønske om at komme ind på arbejdsmarkedet.

Jeg kan forstå på det, hr. Christian H. Hansen siger her, at alle de pågældende mennesker, som vi har haft og stadig har nogle af, ikke har eller har haft et ønske om at komme ind på det danske arbejdsmarked. Er det dét, hr. Christian

H. Hansen står her og siger? Det må jo være konsekvensen af den udlægning, vi lige har hørt fra hr. Christian H. Hansens side, og jeg vil gerne have bekræftet, om det forholder sig sådan.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg tror på, at de fleste, som er interesserede i at få et arbejde, også får et stykke arbejde. De to socialdemokratiske ordførere nævnte, at man kunne finde eksempler, som gik i den anden retning, og man kan da nok også finde eksempler, måske et enkelt eller to, på, at der er nogle, der ikke er interesserede i at få et arbejde. Det vil jeg da ikke udelukke.

Ebbe Kalnæs (CD):

Da vi sidst havde en debat om de samme emner, den 20. april 1999, sagde CD's arbejdsmarkedspolitiske ordfører ved den lejlighed, at vi i lighed med arbejdsministeren mente, at der var mange gode initiativer på området. Men vi må også erkende, at i den mellemliggende tid har der ikke vist sig mindre behov for at tage initiativer.

Med hensyn til beslutningsforslag nr. B 74, som vi i dag behandler, og som er fremsat af SF, kan vi sige, at angående det første punkt har vi i Danmark dels loven om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v., dels loven om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. Direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering, social status eller etnisk oprindelse er faktisk allerede udtrykkeligt forbudt på nuværende tidspunkt.

Loven om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet blev vedtaget i 1996, netop for at gennemføre FN's racediskriminationskonvention, og der henvises til den i bemærkningerne til forslaget. Derfor kan vi selvfølgelig ikke rigtig se, hvad SF vil have regeringen yderligere skal gøre på dette område.

Når det gælder bevisbyrden på området, er bevisbyrden jo placeret hos arbejdstageren, men om ca. 1 år og 9 måneder skal der faktisk gennemføre et direktiv, så der bliver dobbelt bevisførelse. Så om ganske kort tid er vi faktisk på vej ind i den situation, og derfor mener vi, at det nok også vil være logisk med en delt bevisbyrde på dette område. Det kan vi i hvert fald

drøfte i udvalget, når vi skal kigge nærmere på forslaget.

Jeg vil gerne understrege, at vi ligesom andre helt sympatiserer med det formål, SF har med forslaget. Vi mener faktisk også, at der er behov for meget stor opmærksomhed på området. Jeg vil dog nok sige, at når det gælder om at stille krav til virksomheder med hensyn til, at de skal udarbejde regler om etnisk ligestilling, kan det godt blive lidt detaljeret. Vi kunne godt med det oplæg, der ligger i forslaget, komme i den situation, at en hvilken som helst børnehaver, der skal ud at købe frugt og grønsager, skal give en eller anden skriftlig sikkerhed for, at man nu også følger den lovgivning.

Generelt må vi nok sige, at de initiativer, der nu er taget fra regeringens side, er gode, og jeg kan meget tilslutte mig arbejdsministerens redegørelse her i dag. Der er ikke nogen områder, hvor jeg umiddelbart kan se at vi i CD er uenige med arbejdsministeren, og som sagt har vi også en meget positiv holdning til det formål, SF ligesom forfølger i denne situation.

Jeg vil også gerne sige, at for CD er det væsentligt, at vi egentlig ikke kan se nogen forskelsbehandling i SF's initiativer, absolut ikke. Nogle vil måske kunne se det, men jeg synes nok, det kræver nogle helt specielle forudsætninger for at gøre det. Det er vel heller ikke nødvendigt med en forskelsbehandling. I virkeligheden er det, vi taler om her i dag, bare et spørgsmål om, at hvis de mennesker, vi ønsker at hjælpe ind på arbejdsmarkedet og få integreret, reelt får de samme vilkår, som alle vi andre har, er de faktisk nået rigtig langt. Derfor støtter vi alle de bestræbelser, der bliver gjort, og vi er glade for regeringens initiativer på arbejdsmarkedet og den målsætning, der er opstillet.

Jeg vil også gerne understrege her til sidst, at det er jo ikke sådan, at vi bare laver foranstaltninger for nogle, der har vanskeligt ved at komme ind på arbejdsmarkedet, når det gælder etnisk ligestilling. Der er netop – som andre ordførere også har nævnt – på en række andre områder her i samfundet både foranstaltninger og tilskudsordninger, som vi i øvrigt også meget gerne bidrager til. Vi mener rent faktisk, at det er klogt, hvis man vil have et homogent og et velfungerende samfund.

Anders Samuelson (RV):

I Det Radikale Venstre har vi som udgangspunkt meget stor sympati for det forslag, SF har fremsat om etnisk ligestilling, og vi er da også

enige med forslagsstillerne i, at det danske arbejdsmarked har store problemer med at få skabt den etniske ligestilling. Målet er vi altså enige om.

Når vi taler om det rummelige arbejdsmarked og om at forsøge at dæmpe op for marginaliseringen i samfundet, hører etniske minoriteter også med til billedet, og det må vi ikke glemme. Nye danskere skal i lige så høj grad som indfødte danskere have muligheder på arbejdsmarkedet, men det er ikke altid tilfældet i praksis, og det kan vi ikke være bekendt.

Når det så er sagt, er det vigtigt at understrege, at der rent faktisk er blevet iværksat mange initiativer, som har til formål at løse dette problem, og så sent som i går blev yderligere en række initiativer præsenteret af regeringen. Det er initiativer, som vil være med til at skabe en holdningsændring over for personer med anden etnisk baggrund eller tokulturelle personer, som er et af de nye begreber, der nu også bliver ført ind i debatten.

Helt grundlæggende er etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet jo et holdningsspørgsmål, og derfor lægger vi i Det Radikale Venstre utrolig stor vægt på, at det, der præsenteres, hver gang skal være håndtag fremfor håndjern.

SF foreslår, at reglerne om etnisk ligestilling skal ændres, så de svarer til reglerne for køns- ligestilling, men Folketinget vedtog allerede i 1996 forskelsbehandlingsloven, og den vil vi nøjes med at henvise til.

SF foreslår også, at det offentlige skal stille krav om en etnisk ligestillingspolitik hos de virksomheder, som offentlige virksomheder og institutioner handler med. Her kan jeg ikke lade være med at komme ind på, at det meget let kan komme til at lugte af kvoteordninger. Det er ikke nævnt direkte i forslaget, men det kan let komme til at lugte af det, og fra Det Radikale Venstres side vil vi meget gerne og meget stærkt advare imod, at man forfalder til den tro, at man gennem en eller anden form for kvoteordningsløsning kan løse alle de problemer, som vi har diskuteret i dag. For at sætte tingene på spidsen mener vi simpelt hen, at kvoteordninger er nedværdigende, netop fordi det i sig selv er nedværdigende at være i en situation, hvor man kan have en fornemmelse af, at man ikke er tilknyttet til en arbejdsplads på grund af sine evner, men fordi man er en del af en kvote.

På den baggrund mener vi ikke, at det på nuværende tidspunkt er ønskeligt at gribe ind på det område, og vi mener egentlig heller ikke, at

det vil blive nødvendigt fremover. Jeg vil nøjes med at henvise til, at det allerede i dag er tilladt at stille krav om en ligestillingspolitik efter de regler, vi kender. Man skal udnytte de muligheder, og vi vil også meget gerne være med til at opfordre til, at man udnytter den type muligheder fra det offentliges side.

Selv om Det Radikale Venstre deler SF's bekymring over den manglende ligestilling på arbejdsmarkedet, kan vi altså ikke støtte beslutningsforslaget, sådan som det foreligger her. Vi vil nøjes med at henvise til det katalog – eller ikke nøjes, for det er jo faktisk et ret stort katalog – som blev fremlagt af regeringen i går, samt til de tiltag, der i øvrigt er blevet iværksat fra regeringens side på dette område.

Jette Gottlieb (EL):

Vi er glade for, at SF kommer med dette forslag, og vi vil også tilslutte os intentionerne i det.

Det er jo desværre sådan, at vi her i landet har et arbejdsmarked, som man uden at overdrive kan betegne som ekstremt diskriminerende over for folk med en anden etnisk herkomst end den leverpostejfarvede. Vi kan jo starte med at konstatere, at den officielle arbejdsløshed for indvandrere fra lande uden for EU og Nordamerika er godt 25 pct. eller fire gange så meget som arbejdsløsheden blandt de indfødte danskere. Det er i sig selv en indikator for, at der er noget galt, og det bliver ikke bedre, hvis vi sammenligner os med andre europæiske lande. Her hører vi til i den tungere ende.

Hvis vi så kigger nærmere på nogle af de omstændigheder, som ligger til grund for de tal, kan vi få indtryk af, hvordan man kan medvirke til at rette op på det, jeg vil betegne som en skamplet på arbejdsmarkedet:

For det første er der den gruppe indvandrere, som faktisk kommer med en mellem- eller videregående uddannelse fra deres hjemland. Det kan være ingeniører, IT-uddannede, civiløkonomer, sygeplejersker osv. Alt for ofte bliver deres uddannelse og kompetence ikke anerkendt i virksomhederne, hvad enten man taler om de offentlige eller de private, og uddannelsessystemet er ikke indrettet på at give relevante efteruddannelser, hvis det er nødvendigt. Det kan føre til, at vi ser udenlandske ingeniører, der arbejder som taxachauffører, samtidig med at der tales om mangel på ingeniører og om import af samme. Det er selvfølgelig et godt og et vigtigt arbejde at være taxachauffør, men det er

spild af uddannelsesressourcer og urimeligt over for den udenlandske ingeniør.

For det andet er der utallige eksempler på, hvordan indvandrere, der kom hertil for 20-30 år siden, i dag kasseres på arbejdsmarkedet. Da de kom, var der ingen tilbud om andet end hurtigst muligt at komme i gang som samlebåndsarbejder, opvasker, arbejdsmand eller loddedame. I dag lukker mange af den type arbejdspladser, og uden elementære skolekundskaber er de mennesker på herrens mark. Er der brugbare tilbud om uddannelse til dem? Mit svar er nej, og det kan man få bekræftet ved en snak med de fagforeninger, a-kasser og socialkontorer, som har problemerne inde på livet.

For det tredje er det uhyggeligt at høre de eksempler, hvor arbejdsgiverne direkte frabejder sig arbejdskraft med indvandrerbaggrund, og hvor mange i deres stædige kamp for at få plads på arbejdsmarkedet søger om navneforandring til mere dansklydende navne. Sådanne ting afspejler, at det ikke kun er den direkte lovgivningsmæssige side, der virker diskriminerende, men i høj grad også det holdnings-skred, vi som politikere har et medansvar for, og som forplanter sig dybt ind i arbejdsgiverkredse. Også det vil man kunne forvise sig om ved at hente eksempler fra sager i de faglige organisationer, hvor indvandrere og flygtninge bliver udsat for de mest groteske forhold.

Der er altså mange gode grunde til, at alle gode kræfter – også i denne sal – sættes ind for at fremme den etniske ligestilling på arbejdsmarkedet, og det er værd at understrege, at vi jo ikke snakker om, at nogle grupper skal have noget på bekostning af andre. At sikre, at det offentlige går foran, er en god måde til at vise, at man mener det her alvorligt, og specielt hvad angår en bedre arbejdsmarkedspolitisk indsats, er der ikke tvivl om, at især en forbedring af uddannelsesindsatsen vil kunne inddrage andre kortuddannede grupper sammen med de kortuddannede indvandrere og flygtninge.

Vi støtter altså beslutningsforslaget, som vil være et fornuftigt skridt ad vejen til en reel integrationspolitik, der kan give flere indvandrere og flygtninge en plads på arbejdsmarkedet og en anstændig tilværelse.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Fru Jette Gottlieb nævnte heroppefra, at man kunne finde talrige eksempler på, at der var arbejdsgivere, som ikke antog arbejdskraft med

en anden etnisk baggrund. Kan fru Jette Gottlieb komme med nogle konkrete eksempler, f.eks. nævne nogle virksomheder og bevise, at man her har nægtet folk ansættelse på grund af anden etnisk baggrund? Kunne vi måske få nogle navne på nogle virksomheder frem i dag?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg går ikke herop for at stille spørgsmål til ordføreren på grund af linjen i ordførerens tale, men kun for at bidrage med en lille historie om, hvad det er for nogle situationer, vi er ude for:

Jeg har personlig haft beboere på et Røde Kors-center, sygeplejersker med høje uddannelser, som var længevarende end de danske uddannelser og meget specialiserede på visse områder som børn osv., men det var faktisk meget vanskeligt og kompliceret for dem at få tilladelse via Dansk Sygeplejeråd til at praktisere og i givet fald helst kun som sygehjælpere.

Jeg nævner det egentlig for at høre, om ordføreren ikke mener, at der på alle områder, også i fagbevægelsen og især dér, hvor der skal gives en autorisation, er en tendens til at være for langsom.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil ikke give navne på firmaer, men jeg vil give nogle meget konkrete eksempler på unge mennesker, der har søgt lærepladser og har fået afslag med den begrundelse, at firmaets kunder ikke ønskede folk af fremmedartet udseende som håndværkere i deres hjem. Jeg nævner det som eksempel, fordi jeg har meget nøje kendskab til situationen for f.eks. lærlinge inden for håndværksfagene.

Nu er det sådan, at diskrimination er meget vanskelig at påvise, hvis der ikke bliver givet direkte udtryk for den, og de fleste ved jo godt, at der findes en lovgivning i Danmark, der forbyder diskrimination. Derfor er det nogle gange meget vanskeligt at påvise, at der har fundet diskrimination sted, og man er nødt til at nøjes med at sandsynliggøre den.

Det er også en situation, vi har været i i årevis med hensyn til kvindediskrimination. Da jeg selv søgte læreplads, var der ingen tvivl om, at jeg blev diskrimineret i forhold til de mandlige ansøgere. Jeg kunne nemlig påvise, at der var behov for lærlinge i det firma, idet man til trods for, at jeg flere gange havde fået afslag, alligevel senere hen antog en mandlig lærling. Den slags

ting er jo meget vanskelige at bevise, når der sjældent direkte bliver givet den begrundelse, at arbejdsgiveren ikke selv ønsker det, men arbejdsgiveren siger, at han er bekymret for, at kunderne ikke ønsker det.

Jeg har også været ude for tilfælde, hvor en arbejdsgiver har sagt, at hans medarbejdere ikke ønskede en fremmed inden for dørene. Det konkrete eksempel har jeg siden tjekket, idet jeg har spurgt de pågældende svende, og de har sagt, at sådan har de aldrig ytret sig, så her var der ingen tvivl om, at det var mesterens egen indstilling, der begrundede afslaget. Så jeg har konkrete eksempler.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må blot konstatere, at det kan jeg ikke tage som konkrete eksempler.

Ole M. Nielsen (KRF):

Der er så mange af den slags historier i den seneste debat, og man behøver ikke sætte navne på, men det er jo ikke kun arbejdsgiverne og kunderne, der er problemet. Jeg fortalte, da vi i april måned 1999 havde debatten om B 108, om en virksomhed, hvor svendene ikke ville arbejde sammen med den indvandrer, som mesteren ville ansætte. Sådan kan det også hænge også sammen, og den slags historier har vi også hørt flere af, og dem er der desværre alt for mange af. Der er brug for initiativer på området, og derfor har vi selvfølgelig også en positiv holdning til forslaget fra SF.

Ministeren berettede om en hel del beslutninger, der er truffet for at løse de problemer, og om initiativer, der er sat i gang, osv., Vi har også, så sent som da vi fastlagde satspuljefordelingen i november-december, afsat flere penge, der skulle medvirke til at løse problemerne, men vi må jo konstatere, at alt i alt har det hjulpet for lidt.

Til den ende ønsker vi også – og jeg håber, det også er regeringens målsætning med det, den lancerede i går – at indvandrere og flygtninge deltager i arbejdslivet på lige fod med andre borgere, og at udviklingen kan overhale beslutningsforslaget fra SF indenom. Det har jeg desværre ikke så store forhåbninger om, men ellers er jeg helt tilfreds med det, regeringen vil på området. At det skulle kunne løse alle problemer, er der vel ingen der tror, men at det kan bidrage væsentligt til det, kan jeg desværre også være i tvivl om.

Det er svært, for det er jo gamle skader, vi arbejder med. Vi har simpelt hen være for dårlige til det, velsagtens fordi det var de fremmede, som vi sendte bud efter som fremmedarbejdere i sin tid, der først røg ud, da vi i en periode havde en for stor arbejdsløshed.

Hele den negative udvikling, den negative holdning og den negative debat, vi har i øjeblikket, har jo også noget at gøre med, at vi sammenblander problemerne med anden- og tredjegenérationsindvandrere, flygtninge, nye indvandrere, dem, der kommer herop ved familiesammenføring, osv. Alle de problemer blander vi sammen i én stor gryde og får en masse negative historier ud af det, og det er nok mere væsentligt end konkrete administrative besværligheder, sådan som beslutningsforslag ellers prøver at lægge op til.

Jeg er bange for, at det nok mere er positive historier, vi har brug for, end nye administrative bestemmelser, og det synes jeg det er vigtigt at vi hjælper hinanden med. Vi skal støtte de virksomheder, som har etniske ansatte, de butikker, hvor de arbejder, osv., og i det hele taget prøve at fortælle de positive historier, hvor pressen desværre giver alt for megen plads til de negative historier.

Der er så megen negativitet på området, at jeg bliver virkelig chokeret, når jeg kommer ud, selv hos folk, som jeg mener burde have andre holdninger til de forhold. Nu har jeg ikke deltaget i andre indvandrerdebatter her i Folketingssalen, så derfor vil jeg tillade mig at hæfte mig lidt ved det:

Jeg var ude i en forsamling for et par aftener siden, hvor en pæn, ældre pensioneret herre og jeg snakkede om de fremmede iblandt os. Han var lidt frustreret over sine egne holdninger, for han vidste egentlig godt, hvad han burde mene, men så sagde han: Vi er så heldige at have en pæn 4-værelses-lejlighed, og jeg vil godt nok nødig til at skulle dele de to eller tre værelser med nogle fremmede. Det har jeg nu heller ikke hørt, der er snakket om, men er der taget initiativ til noget i den retning? Nej, det var der godt nok ikke, men det var alligevel, som om tingene udviklede sig i den retning, mente han. Så sagde jeg til ham: Ved du hvad, jeg føler mig faktisk helt overbevist om, at hvis der på trappen uden for din dør stod nogle, som du måtte se i øjnene virkelig var i nød, ville du hjælpe dem.

Det er derfor, det er blevet en fuldstændig forkvaklet debat. Vi har nogle helt forkerte forestillinger om, hvad der er aktuelt, og der-

med glemmer vi helt, hvad det er for nogle holdninger, vi i virkeligheden står for, og det er jo desværre, havde jeg nær sagt, ikke dem, der er anledning til at tage i brug i den forbindelse. Det er på et langt lavere niveau, vi skal vise vore gode holdninger . . . Nå, nu kom jeg for langt væk fra beslutningsforslaget.

Den første del af forslaget, altså om at lave lovforslag om ligestilling af etniske minoriteter, mener jeg nok er lidt for meget. Derimod er jeg faktisk meget positiv over for, at offentlige virksomheder skal udarbejde en politik for etnisk ligestilling, og at arbejdsmarkedsrådene skal gøre en indsats, men det er jo, som ministeren også redegjorde for, allerede i gang på nogle områder.

At de virksomheder, der handler med det offentlige, også skal leve op til nogle krav, er jeg faktisk heller ikke uenig i, men jeg ved ikke rigtig, om det kan praktiseres. I hvert fald kan vi få et problem med den etniske grønthandler, der leverer frugt og grønt til kantinen, hvis også han skal lave regler for etnisk ligestilling i sin virksomhed. Så kan det jo komme til at vende den anden vej, og det kan vi få lidt problemer med.

Men ellers er vi enige i intentionerne, og vi håber, at regeringens initiativer overhaler beslutningsforslaget indenom. Af den grund vil vi vente med at tage stilling til, om vi tilslutter os eller undlader at tilslutte os forslaget.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Al den negative snak, der er om dette emne i øjeblikket, kunne jeg godt tænke mig at bore en lille smule i. Kunne hr. Ole M. Nielsen ikke løfte sløret lidt for, i hvilken retning det bærer hen, når vi taler om al den negative snak? Er det debatten her i Folketinget, eller er det politiske partier, eller er det pressens folk, der skaber den? Hvor kommer den fra?

Jeg kan forstå, at hr. Ole M. Nielsen er tilfreds med de initiativer, som regeringen har lagt på bordet, og det er vi jo glade for i Socialdemokratiet; vi mener også, der er mange gode intentioner i det. Men jeg vil godt have lidt mere vægt på det med al den negative snak. Hvor kommer den egentlig fra?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg var heroppe lidt tidligere for at spørge, om fru Jette Gottlieb kunne komme med nogle kon-

krete eksempler, men det lykkedes ikke rigtig. Så gik hr. Ole M. Nielsen op og sagde, at han kunne da også fortælle nogle historier, og så sluttede han af med en historie, som mundede ud i, at den ikke var virkelighed, og jeg er da glad for, at vi dermed fik sendt det budskab ud, at historier ikke er fakta.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi har lejlighed til at prøve at afklare nogle af disse ting og forklare, hvad det vil sige at diskriminere eller være ubetænksom i denne sammenhæng, og derfor vil jeg gerne spørge hr. Ole M. Nielsen:

Hvis en arbejdsgiver søger arbejdskraft og får ansøgninger, er hr. Ole M. Nielsen så enig i, at det vigtige i den sammenhæng er, at man kigger på ansøgerne og giver dem en reel chance, indkalder til samtale osv., men at der ikke er noget galt i, at en arbejdsgiver – efter at have haft en person af anden etnisk herkomst til samtale – vurderer som arbejdsgiver, at vedkommendes fremtoning eller holdning eller fæcon i øvrigt er af en sådan art, at han ikke mener, det er den rigtige?

Det drejer sig vel om, at man ikke på forhånd afviser en ansøger, bare fordi personen har et forkert navn, eller fordi man ved, at den pågældende er af anden etnisk oprindelse, men at man rent faktisk foretager en ordentlig vurdering. Men der er vel ikke dermed lagt op til, at en arbejdsgiver er forpligtet på nogen måde, hvis han alt andet lige vurderer, at personen ikke er den rigtige?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Hr. Kramer Mikkelsen ville gerne have mig til at sætte navne på, og det var også det, der lå i hr. Christian H. Hansens opfordring til fru Jette Gottlieb om at sætte navne på.

Jeg vil hellere sætte navne på det, hr. Lars Kramer Mikkelsen spørger efter, end på det, hr. Christian H. Hansen spørger efter, og jeg tør godt sige, at det er politiske partier her i salen og pressen, der fortæller for mange negative historier og slår plat på tingene. Det er helt klart.

Hr. Christian H. Hansen siger, at historier ikke er fakta. Nej, det er vi helt enige i, og hvis hr. Christian H. Hansens parti ville holde sig til det, ville meget være reddet i debatten. Det er vi helt enige i.

Så til hr. Kalnæs om arbejdsgiverne, der ikke skal diskriminere, altså ikke på forhånd tage afstand, før de har spurgt til kvalifikationerne: Det er vi helt enige om, og jeg vil endda vende det på hovedet og sige, at jeg tror faktisk, der er arbejdsgivere, der giver en indvandrer en chance, selv om indvandrerens kvalifikationer ikke helt står mål med den danskers, han også har tilbudt jobbet. Sådanne arbejdsgivere findes, og jeg synes bestemt også, det er arbejdsgiveres ansvar at medvirke på den måde.

Den slags findes, og dem skal vi have flere af, og det vil vi hellere opfordre til end til at lave regler om etnisk ligestilling, for det bliver nemt noget kunstigt bøvl, som man alligevel ikke kan finde ud af. Vi har jo ikke for gode erfaringer med ligestillingslovgivning her i landet; det er helt sikkert holdningerne, vi skal have vendt.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg vil frygtelig gerne hjælpe til med, at holdningerne bliver vendt, og for at den undrende befolkning ligesom kan vide, hvad hr. Ole M. Nielsen taler om, vil jeg godt spørge: Er det regeringens holdning, der er negativ i denne sammenhæng? Jeg fik det indtryk af oplægget fra hr. Ole M. Nielsen, at planen ser fornuftig ud osv.; så der må være et eller andet sted, måske i det politiske spektrum, hvor vi skal hen for at finde de platte holdninger til integrations-spørgsmål og integration på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil begynde med at sige, at når jeg gav min tilslutning til regeringens oplæg, var det faktisk kun på arbejdsmarkedsområdet. Vi er ikke udelt tilfredse med alt i regeringens oplæg, specielt ikke 25-års-grænsen for familiesammenføring. Den er Kristeligt Folkeparti ikke særlig stolt af, bestemt ikke, men det er jo et helt andet emne.

Men jeg har ikke noget imod at sige, at der er politiske partier på højrefløjen, der slår plat på frygt for indvandrere og fremmede iblandt os, og det synes vi er utrolig negativt.

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Forslaget går ud på, at der skal være ligestilling for etniske grupper på det danske arbejdsmarked, specielt på det offentlige arbejdsmarked, på samme måde som der skal være ligestilling mellem mænd og kvinder. Det lyder jo godt.

Men jeg er overbevist om, at det vil være til mere skade end gavn at vedtage en sådan lov. En indvandrer vil føle, at han skal figurere på en personaleliste for at tilfredsstille et ønske, som politikerne er blevet enige om. Den pågældende vil føle, at han er ansat på en virksomhed, for at den virksomhed skal undgå det offentliges mistænkeliggørelse, og på den måde vil han slet ikke føle, at han har fået et arbejde, og så har vi virkelig diskrimineret ham.

Jeg mener ikke, det er den vej, vi skal gå. Den eneste måde, hvorpå de indvandrere, der endnu ikke har fået arbejde, kan blive integreret i vort samfund, er ved at lære så meget dansk, som det nu er muligt.

Ude på arbejdspladserne er situationen efter min mening noget anderledes, end der gives udtryk for i forslaget. Her er det sådan, at hvis en person kommer og søger arbejde, er det fuldstændig ligegyldigt, om han er hvid eller han er sort eller hvad han nu er. Hvis det er et arbejde, der passer til vedkommende, får han det. Sådan er det ude på det private arbejdsmarked, i hvert fald det, jeg kender.

Jeg er bange for, at vi på den måde, forslaget lægger op til, sætter indvandrerne i bås og dermed gør mere skade end gavn. Og hvordan skal det i øvrigt gøres i praksis? Hvor mange skal der ansættes på den enkelte virksomhed? Hvilke minoritetsgrupper skal ansættes? Der er mange forskellige, og der kan være mange forskellige ting. Skal det deles op i procenter, eller hvordan skal det gøres? Og hvordan skal der annonceres? Skal det gøres på de forskellige sprog, så de forstår det? Nej, som jeg har sagt, og som vi siger på jysk: Jeg tror, forslaget vil gøre mere skade end gavn.

Vi kan også tænke helt omvendt: Hvis forslaget bliver vedtaget og kommer til at gælde for hele arbejdsmarkedet, hvad så på f.eks. en kinesisk grillbar, hvor der naturligvis er ansat kinesere? Skal de så være tvunget til at antage et vist antal danskere? Jeg tror, det er en farlig vej, vi vil komme ind på.

Endvidere foreslås det, at offentlige virksomheder skal pålægges at udarbejde en etnisk arbejdsmarkedspolitik for virksomheden og en offentligt tilgængelig beskrivelse af, hvordan den skal være. Jeg kan kun sige, at det er ganske enkelt uhørt i et samfund som vort, at det skal være nødvendigt.

Det sidste punkt går ud på, at de virksomheder, som det offentlige handler med, også skal udarbejde en offentligt tilgængelig etnisk lige-

stillingspolitik. Jamen på den måde hænger man da virkelig indvandrerne ud og gør dem til en slags andenrangsmennesker, som der skal tages specielle hensyn til, og det tror jeg ikke vi skal. Jeg er sikker på, at de indvandrere, der ønsker at få arbejde og ønsker at blive integreret i vort samfund, allerede er på vej ind på arbejdsmarkedet.

I stedet for at diskutere på denne måde tror jeg snarere vi skal stille os selv det spørgsmål: Hvorfor er der nogle grupper, der står i kø og vil have arbejde og skal have bistandshjælp, mens andre grupper af udefrakommende er faldet godt til i vort samfund? Her tænker jeg bl.a. på de kinesere og vietnamesere, der kom for år tilbage. De har overhovedet ikke været et problem for det danske samfund. De passer deres arbejde, og de er faldet godt til.

Jeg tror, vi skal stille os selv det spørgsmål: Hvad skal vi gøre for dem, der ikke er kommet i gang? Kan vi altid sige, at de ikke vil arbejde? Nej, det tror jeg ikke der er tale om, i hvert fald kun for ganske få. Nej, det er et spørgsmål om at få lavet lovgivningen sådan, at de på en eller anden måde bliver tvunget til at integrere sig noget mere og bliver tvunget til at sætte sig ind i danske forhold. Det er den eneste måde, de kan komme ind på arbejdsmarkedet på, og det er også den eneste måde, hvorpå de kan lære at samarbejde med de danske arbejdere på den pågældende virksomhed.

Vi kan selvfølgelig ikke støtte dette forslag, for som jeg startede med at sige, er jeg bange for, at det vil gøre mere skade end gavn.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Som socialdemokrat må jeg jo sige, at jeg trods alt er glad for omsorgen for, at man skal integreres på arbejdsmarkedet, men jeg vil godt spørge hr. Thorkild B. Fransgaard: Mener hr. Thorkild B. Fransgaard, at det er sådan, at hvis man vil have arbejde, kan man godt få det, uanset om man har en anden etnisk baggrund? Der er mange eksempler på unge anden- og tredje-generationsindvandrere, som uanset god uddannelse og gode danskundskaber ikke kan få arbejde. Hvad tror hr. Thorkild B. Fransgaard det skyldes?

Så skulle jeg måske sige, at ledsaget af en guitar ville indlægget have lydt lidt i retning af en nordjysk sanger på et tidspunkt. Jeg tror endda, han kom fra samme område som hr. Thorkild B. Fransgaard. Men er det sådan, at

der altid er arbejde til dem, der gerne vil arbejde?

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Jeg forstod spørgsmålet sådan, om jeg kender nogle virksomheder, hvor der ingen problemer er for en person med en anden etnisk baggrund med at få arbejde.

Jeg vil selvfølgelig ikke nævne enkelte virksomheder, men jeg kan sige ud fra mit kendskab til de virksomheder, jeg kender i det private erhvervsliv, at jeg ikke har mødt det problem, vi taler om herinde.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg bygger også i høj grad mit politiske arbejde på personlige erfaringer, men det er jo ikke forbudt at studere aviserne og statistikkerne, og det undrer mig, at jeg kan læse stribevis af eksempler på, at der er en overrepræsentation af mennesker med anden etnisk baggrund end dansk, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, og jeg leder efter grunden til det. Skyldes det, at de ikke vil ind på arbejdsmarkedet? Er det dét, hr. Thorkild B. Fransgaard mener? Eller er det, fordi arbejdsmarkedet udstøder dem, fordi de har et forkert efternavn?

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Det kan der ikke svares generelt på, men jeg er overbevist om, at arbejdsmarkedet har brug for de medarbejdere og godt vil have dem ind. Men jeg er også overbevist om, at det største problem er, at de mennesker ikke vil integreres i det danske samfund og ikke vil lære dansk, og dermed bliver det vanskeligt for dem at få arbejde. Men at de direkte ikke vil, er vel lovlig hårde ord.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg vil egentlig gerne spørge hr. Thorkild B. Fransgaard, da jeg kunne forstå, at det forholder sig sådan, at Frihed 2000 ikke kan støtte det her forslag, om det så også forholder sig sådan, at hr. Thorkild B. Fransgaard er af den opfattelse, at man kan være for nogle ting og man kan være imod nogle ting, men at man skal respektere hinandens holdninger. Hvis man er saglig, så respekterer man hinandens holdninger uden

at sige, at nogle har en plat holdning, fordi de har en anden holdning; at man i bund og grund respekterer hinanden.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Det kan jeg svare meget kort på: Det er fuldstændig rigtigt. Jeg kan svare ja på det spørgsmål.

Ole Sohn (SF):

Når SF har fremsat forslaget, som er en delvis genfremsættelse af et tilsvarende, vi havde oppe i sidste samling, så skyldes det ganske enkelt, at vi ikke har en etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet. Det skyldes ganske enkelt, at vi har en væsentlig højere ledighed blandt indvandrere og flygtninge. Vi har en væsentlig højere ledighed blandt unge anden- og tredje-generationsindvandrere, som er født og opvokset i det her samfund, som har dansk som deres hovedsprog, som har gået i danske folkeskoler, og som har gået på danske handelsskoler og tekniske skoler, men som ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet.

Der er et reelt problem med integration på arbejdsmarkedet. Derfor har vi fremsat forslaget. Vi har den opfattelse, at nøglen til en reel integration i det danske samfund i alle dets hjørner og facetter er og bliver arbejdsmarkedet.

Det er via arbejdsmarkedet, via at man får kendskab til hinanden – danskere får kendskab til indvandrere, og indvandrere får kendskab til danskere – at fordommene nedbrydes, og man kan berige hinanden med den forskellighed, man nu besidder, og kan samtidig blive gode kollegaer og derved også sikre, at indvandrere og flygtninge bliver integreret på regulær vis i det danske samfund. Det er baggrunden for forslaget.

Når det er sagt, vil jeg selvfølgelig gerne kvittere for de fleste partiers meget positive signaler til intentionerne i forslaget. Det takker vi for, og en særlig tak skal selvfølgelig lyde til fru Jette Gottlieb, som ikke alene havde de gode intentioner med, men som også direkte gav tilsgagn om at støtte forslaget.

Jeg vil godt lige give et par bemærkninger til nogle af indlæggene:

Ministeren mente et eller andet sted, at regeringens initiativer ligefrem havde overhalet SF's beslutningsforslag. Jeg havde nær sagt: Gid det var så vel. Jeg anerkender, at en del af de for-

slag, som ligger på arbejdsmarkedområdet, er brugbare. Der er forslag, som vi også selv har peget på i tidligere sammenhænge, og det er der ingen problemer i. Nogle af forslagene er selvfølgelig også – hvad skal man sige – lidt pyntede i forhold til nogle af de initiativer, som er taget og også taget i samarbejde med SF, så det skal der selvfølgelig ingen kritik lyde af.

Jeg forstår bare ikke, hvorfor regeringen ikke har taget det enkle lille værktøj i brug at sige, at forudsætningen for, at vi kan brede integrationen ud på arbejdsmarkedet generelt – også på det private arbejdsmarked – er, at det offentlige går forrest og siger: Nu indfører vi en etnisk personalepolitik i stat, amt og kommune og ved de offentligt ejede selskaber. Derved går man i spidsen.

Det er ikke, som nogle af ordførerne fejlagtigt har givet udtryk for, for at man skulle indføre en kvoteordning. Det ville være direkte nedbrydende for integrationen at indføre kvoteordninger. Ved en etnisk personalepolitik, som vi har forstået det, og som vi har lagt den frem, siger man blot: Vi ønsker, at man skal gøre sig bevidst, at vi har en samfundsmæssig forpligtigelse til at sørge for en reel integration af de folk, som er kommet til landet. Det er såmænd det eneste. At man også tager hensyn til de kvalifikationer, som indvandrere og flygtninge har.

Det er en kendsgerning, at der er folk med reelle kvalifikationer, som ikke kan få arbejde. Man kan bare gå ud på enhver teknisk skole eller på en handelsskole i det her land, og så vil man konstatere, at de unge, som ikke får en praktikplads, uanset deres kvalifikationer, er unge med en anden etnisk baggrund. Hvorfor? Jo, fordi vi ikke er bevidste om, at det også er vigtigt, at de kommer ud på arbejdsmarkedet, og fordi – vil jeg formode – en lang række arbejdsgivere og for den sags skyld sikkert også en række lønmodtagere, danske lønmodtagere vælger dem fra, fordi vi har fået en så betændt og uhyggelig og kvalmende debat om indvandreres og flygtninges integration i samfundet.

Så vi bærer selvfølgelig også politisk ved til, at vi har en sådan atmosfære i samfundet, at det er vanskeligt at integrere. Men her mener jeg faktisk, at vi kunne komme et lille skridt videre, hvis det offentlige gik forrest og sagde: Nu indfører vi en etnisk personalepolitik.

Når vi har gjort det, vil det også være et lille, men godt værktøj at sige til de private virksomheder, som ønsker at overtage offentlige opgaver via udlicitering, at de naturligvis også skal

have en etnisk personalepolitik, når de overtager en opgave fra det offentlige, som har det. Det er jo en logisk følge.

Jeg har såmænd heller ikke noget imod, at reglen bliver ens for alle. Hvis man skulle forestille sig en storgrossist inden for frugt og grønt, hvis direktør og ledelse har en anden etnisk baggrund, og han har masser af ansatte, så skal han selvfølgelig også have en etnisk personalepolitik, som sikrer, at alle har mulighed for at være der, også folk med dansk baggrund. Jeg tvivler på, at problemet er reelt, men det skal selvfølgelig være ens for alle.

Så det er sådan set de to værktøjer, vi mener er ret afgørende, og vi tror faktisk også, at regeringen med utrolig stort held kunne komme i den situation – uden nødvendigvis at behøve at komme med en rapport på 150 sider om integration i det her samfund, som kom i går – at man kunne gå fra ord, og dem er der mange af i handlingsplanen, til handling ved at indføre de her to værktøjer, som vi har foreslået i vores beslutningsforslag.

Jeg vil godt lige komme med et par bemærkninger til fru Rikke Hvilshøj, som peger på nogle af de problemer, der er ved, at vores meritoverførsel i samfundet ikke er god nok, når folk med en anden etnisk baggrund kommer til landet. Det er folk, som har en uddannelse, og som har tilegnet sig dansk, men hvor der stadig væk er problemer med at få meritoverførsel. Det mener jeg faktisk at man skal se alvorligt på. Nu har jeg ikke læst regeringens udspil i detaljer og ved ikke, om man har taget højde for det i tilstrækkeligt omfang, men her mener jeg, at man kunne gøre meget.

På samme måde er jeg enig med hr. Knud Erik Kirkegaard, når han taler om, at vi jo er i en situation, hvor vi har brug for arbejdskraft. Vi har faktisk også inden for en række områder brug for mere arbejdskraft, end vi selv har. Og det har allerede i dag betydet, at flere og flere arbejdsgivere taler åbent om at få lempet mulighederne for at få mere arbejdskraft ind i landet.

Her mener jeg faktisk, at vi har en forpligtelse til dels at sørge for at gøre brug af de kvalifikationer, den nuværende arbejdsstyrke har, dels i det omfang, de kvalifikationer ikke er tilstrækkelige, så målrettet gøre en indsats for at opkvalificere den arbejdskraft, som vi har, men som desværre ikke i dag er at finde på arbejdsmarkedet.

Hr. Christian H. Hansen sagde, at han ikke blev overrasket over SF's beslutningsforslag. Det er jeg glad for. Til gengæld kan jeg så kvittere med at sige, at jeg heller ikke blev spor overrasket over Dansk Folkepartis reaktioner på forslaget. Selvfølgelig kunne jeg have ønsket, at Dansk Folkeparti ikke direkte havde misforstået forslaget og havde læst det som en særlovgivning.

Jeg har nu sjældent forestillet mig, at nogen kunne opfatte et forslag, hvor man stiller et simpelt forslag om at lave en ligestilling på baggrund af en konstateret virkelighed, nemlig at der er en overledighed blandt folk med en anden etnisk baggrund, sådan. Vi siger, at der må være en årsag til det, og altså må vi sørge for, der bliver en ligestilling, så de ikke stilles ringere, end danskere gør i almindelighed. Derfor er og bliver forslaget ikke en særlovgivning, men et ønske om at lave en ligestilling.

Vi ønsker – og dér vil jeg gerne kvittere over for hr. Christian H. Hansen – at man bedømmer alle, også folk med en anden etnisk baggrund, på baggrund af deres kvalifikationer. Det, der er hele pointen, er, at de i dag ikke har mulighed for at blive bedømt på deres kvalifikationer, for de bliver slet ikke indbudt til samtaler, og de får slet ikke mulighed for at få praktikpladserne.

Derfor er det altså et spørgsmål om, at vi helt ud på den enkelte arbejdsplads er bevidste om, at man skal have en politik, som imødekommer de kvalifikationer og gøre brug af de kvalifikationer, som folk med en anden etnisk baggrund har.

Til hr. Anders Samuelsen vil jeg sige: Det er en meget, meget, meget mærkelig form for overfortolkning af et beslutningsforslag om etnisk ligestilling at sige, at man godt kan tolke det derhen – det står der godt nok ikke – at SF ønsker at lave en kvoteordning. Det gør vi ikke. Så havde vi skrevet det. Så her har Det Radikale Venstre altså totalt misforstået forslaget.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi håber, at vi under udvalgsbehandlingen og i den almindelige debat, også i debatten om regeringens store, omfangsrige forslag til integration, kan få de her to væsentlige værktøjer ind, sådan som de ligger i vores forslag, om at sikre, at det offentlige får en etnisk ligestillingspolitik, og at de virksomheder, som overtager opgaver fra det offentlige, ligeledes har det.

Det er utrolig vigtige forslag. Det er utrolig små forslag. De koster ikke så meget som 5 øre.

Tværtimod vil jeg tro, at hvis finansministeren kiggede ordentligt efter og analyserede forslagene, ville han indføre de her to forslag, som ligger i vores b-forslag, under kategorien besparelsesforslag, for jo flere vi får ud på arbejdsmarkedet, jo færre udgifter er der til dagpenge og kontanthjælp, jo færre udgifter er der til en række af de sociale følgeproblemer, der følger af arbejdsløshed.

Så alt andet lige er det faktisk et par gode forslag, og hvis vi kan blive enige om generelt i debatten om indvandrere og flygtninge, men specielt på vores ressortområde på arbejdsmarkedet, at nå til den situation, hvor vi begynder at gå fra ord til handling, så kan vi være banebrydende for at få gennemført en reel integration, ikke bare på arbejdsmarkedet, men i hele det danske samfund, og så vil meget være nået.

(Kort bemærkning).

Kurt Christiansen (DF):

I forbindelse med krav til virksomheder om en politik for etnisk ligestilling: Har SF så tænkt på, at man ved at indføre det krav her laver konkurrenceforvridning og endda en politisk baseret konkurrenceforvridning? Og det må Dansk Folkeparti tage afstand fra.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Ja, der kan jo ske mange ting på sådan en fredag. Og der er så sket det, at jeg faktisk må gå op at rose hr. Ole Sohn. Det er nok derfor, jeg virker lidt bedrøvet, men det bliver jeg faktisk nødt til. Jeg må faktisk rose hr. Ole Sohn for, at han på en saglig måde kan anerkende, at nogle kan have forskellige holdninger i forhold til andre, uden at man skal drive det ud i noget, som vi har hørt her tidligere i debatten, som jo er ganske usobert. Jeg takker for den meget sobre holdning, som hr. Ole Sohn har.

Jeg har lige et spørgsmål, og det går lidt på, at hvis man nu forestiller sig, at der er en med dansk baggrund og en med etnisk baggrund, der søger en stilling i det offentlige, f.eks. i staten, og hvis det så viser sig, at ansøgeren med etnisk baggrund har de bedste kvalifikationer, så er det efter min opfattelse vedkommende, der skal have jobbet, fordi det er kvalifikationer alene, der skal gås efter, men hvis man så omvendt forestiller sig, at det er den med dansk baggrund, der har de bedste kvalifikationer, mener hr. Ole Sohn så, at man skal se bort fra det og ansætte den med den etniske baggrund?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Til hr. Kurt Christiansen: Der vil ikke være tale om konkurrenceforvridning, for pointen er – det var derfor, at jeg meget understregede rækkefølgen – i og med at man inden for det offentlige, stat, amt og kommune, gennemfører en etnisk personalepolitik, så er virkeligheden jo den, at hvis man udliciterer en sådan opgave, som tidligere har ligget i det offentlige, til privat regi, er der jo tale om en ligestilling.

Hvis man inden for det offentlige har en etnisk personalepolitik, og en opgave bliver udliciteret, vil en logisk følge for at sikre ligestillingen jo være, at den private virksomhed, som skal overtage den offentlige opgave, får tilsvarende forpligtelser, som det offentlige havde. Ergo kan man altså stille krav om, at der bliver en etnisk ligestillingspolitik hos det private firma, som overtager den offentlige opgave. På nøjagtig samme måde, som man kan stille nogle sociale klausuler eller sociale krav, kan man også gøre det på arbejdsmarkedsområdet. Det er selvfølgelig også derfor, de to forslag hænger sammen, for det er klart, at hvis det offentlige siger, at man ikke ønsker en etnisk personalepolitik, kan man ud fra saglige hensyn naturligvis heller ikke kræve det af andre. Man må feje for egen dør først, og derfor bliver der ikke tale om konkurrenceforvridning.

Til hr. Christian H. Hansen vil jeg sige:

Pointen ved at have en etnisk personalepolitik vil jo for det første være, at hvis man slår en stilling op, og nogle søger den, kan man ikke – og nu tager vi et eksempel med en offentlig virksomhed – kalde ansøgere med danskklingende efternavne til samtale og på forhånd frasortere fremmedartede navne. Det ville være i strid med reglerne, hvis man har en etnisk personalepolitik. Man skal indkalde alle med de kvalifikationer, man nu har brug for, til samtale, og det er klart, at den, der har de bedste kvalifikationer til jobbet, skal have det. Er det en dansker, er det danskeren, der får det, men indvandreren har fået muligheden. Omvendt kan man sige, at i en situation, hvor der er lige gode kvalifikationer, og den offentlige arbejdsplads har en underrepræsentation af etniske personalegrupper, ville jeg, hvis jeg var leder, ansætte ansøgeren med den etniske baggrund for på den led at være med til at sikre en ligestilling. Men det må være kvalifikationerne, der er det afgørende.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg er meget glad for, at vi fik frem, at det skal være kvalifikationerne, der afgør, om man skal have en stilling eller ej. Men jeg er nødt til at spørge hr. Ole Sohn angående eksemplet med, at der kom en stribe ansøgninger – jeg ved godt, det kun er et eksempel – og der sad nogle og frasorterede ansøgere med andre navne end rent danske navne, altså måske folk med anden etnisk baggrund: Kan hr. Ole Sohn komme med nogle konkrete eksempler på, at det sker i dag?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Ja, det kan jeg. For et par måneder siden var der en journalist fra Ekstra Bladet, som søgte fingerede stillinger via arbejdsformidlingen på forskellige arbejdsformidlingskontorer rundt omkring i landet og derigennem blev konfronteret med den virkelighed, at nogle virksomheder åbenlyst sagde, at de ikke ville have folk med en anden etnisk baggrund. Jeg husker ikke navnene på dem, men de kan findes frem, for der blev stillet spørgsmål om sagen i Arbejdsmarkedsudvalget, og svarene beviser, at det har fundet sted.

Det er klart, at allerede det er selvfølgelig i strid med dansk lovgivning i dag. Men desværre er virkeligheden, at det også sker på arbejdsformidlingen. Det må selvfølgelig medføre kritik af den arbejdsformidler, som accepterer, at en virksomhed kan vælge fra, og selvfølgelig også en kritik af de virksomheder. Men ja, eksemplerne findes, og de kan findes frem via de almindelige bilag i Arbejdsmarkedsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. februar 2000, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.19
